

taget, at Budgettet skulde indføres paa Finansloven, og saaledes gik det indtil 1856. I de 5 Aar fra 1851 til 1856 saa man imidlertid, at det var mindre heldigt at have Budgettet paa selve Finansloven, idet det ikke kunde overholdes, og Rigsdagen heller ikke har den fornødne Sagskundskab til at kunne sætte sig ind i Detaillerne her. En Rigsdagsmand sagde: Oberst Tscherning kan jo dog ikke sidde og afgøre, om en Ridder nede paa Teatret skal have lidt eller meget Vat om sine Ben; i det hele taget kan den Slags Spørgsmaal om, hvad der skal til paa Teatrets Budget, ikke gøres til virkelig Genstand for Forhandling paa Rigsdagen. I 1856 gik man saa over til den anden Form, nemlig at give Teatret et Tilskud om Aaret og saa lade Teatret være mere selvstændigt i Styrelsen og ikke afhængigt af Budgettet paa Finansloven, og denne Form for Støtte blev ved at bestaa lige indtil 1878. I 1877 udbrod der nemlig en meget stærk Strid paa Rigsdagen om Tilskuddet til det kgl. Teater. — Dette Tilskud var et af de saakaldte 5 konstitutionelle Punkter, som man stredes om ved Finanslovs konflikten i 1877. Jeg skal ikke komme videre ind paa denne Konflikt og dens Historie, den endte med, at man i 1878 traf Overenskomst om, at nu for Fremtiden skulde Teatret atter have sit Budget paa Finansloven, det skulde, forment man, være en heldigere Ordning end den, man hidtil havde haft, nemlig at Staten ydede et aarligt Tilskud. Siden 1878 have vi saa haft Budgettet paa Finansloven, men jeg tror, at alle Parter, baade i det andet Ting og her, kunne være enige om, at det har ikke vist sig at være nogen heldig Ordning. Det blev fastholdt, navnlig fra Folketingets Side, at Teatret skulde have Balance, der var opført paa Finansloven et Budget, som gav Balance, men man vidste godt, at det endelige Resultat ikke vilde blive Balance. Man bevilgede nemlig alle Udgifterne til Teatret, og saa forhøjede man Indtægterne i Forhold dertil. Som Ordfører for Finanslovsforslaget har jeg flere Gange sagt i Folketinget, at dette var en ren Formalisme, og at man ikke kunde gøre Regning paa, at Indtægterne vilde komme ind, fordi man vilkaarligt satte dem op paa Finansloven. Men det blev min Lod som Ordfører at overtage et Punkt fra Fortiden i saa Henseende, og Budgettet blev staaende. Da jeg blev Minister, foreslog jeg, at man skulde komme bort fra denne Formalisme, at man skulde bevilge Udgifterne som hidtil og saa beregne et Tilskud til Teatret.

— Det her foreliggende Forslag gaar nu imidlertid ud paa at tage Budgettet helt ud af Finansloven og give Teatret et aarligt Tilskud, og det er min Overbevisning — hvis Forslaget bliver vedtaget, faa vi jo Lejlighed til at gøre Erfaringer derom — at det vil være heldigt for Teatrets Drift, at dette sker, thi et Budget paa Finansloven, om hvilket alle i Forvejen vide, at det ikke kan overholdes, er en Uting. I Virkeligheden kan heller ikke det Udgiftsbudget, som vi vedtog paa Finansloven under den Form, hvorunder det blev vedtaget her i Fjor, overholdes, det ved alle Parter, og det ved ogsaa Teatret. Men en saadan Tilstand gør, at Teatrets Ledelse faar et Præg af Løshed, Uduelighed og Uvederhæftighed, og det Præg, som Ledelsen saaledes faar, har sin uheldige Virkning baade indad til paa selve Teatret og ogsaa udad til over for Publikum. Dette, at et Budget ikke overholdes, rives altid i en hvilken som helst Teaterdiskussion frem og stilles op som en Anke mod Teatret. Det aarlige Tilskud, Staten giver gennem Budgettet, stilles op mod Teatret som et Underskud, Teatret i Virkeligheden skulde dække, medens Forholdet jo er det, at det er et Tilskud, Staten yder til denne Kunst — og for Resten ikke alene til denne Kunst, thi ved Støtte til den sceniske Kunst støttes ogsaa Digtekunsten og Musikkens Kunst. Saaledes som man har det, fremtræder denne Støtte imidlertid som et Underskud, og det bebrejdes Teatret, at det har dette Underskud. Det er ikke heldigt, og det kommer man bort fra, naar man bevilger et fast Tilskud aarligt. — Dernæst vil man ved at faa Budgettet ud af Finansloven opnaa, at Teaterledelsen stilles friere i forskellige Forhold, navnlig over for Funktionærerne og Kunstnerne, kan yde disse bedre Vilkaar, naar de virkelig yde større Arbejde paa Teatret, kan knytte Teatrets Kunstnere og Funktionærer nærmere til sig og derved gøre ogsaa disse interesserede i, at det gaar godt med Teatrets Drift i kunstnerisk og økonomisk Henseende. Altsaa, man stiller Styrelsen friere med Hensyn til den daglige Drift, og det har sin store Betydning. — Dernæst gør man ogsaa Styrelsen mere interesseret i, at Teatret bliver drevet økonomisk. Naar man bevilger Tilskud for fem Aar ad Gangen, bliver det muligt for Styrelsen, hvis det lykkes at faa Overskud paa Driften, at samle dette Overskud op, og den kan da faa det anvendt i Teatrets og Kunstens Tjeneste i Fremtiden. Derved